

Miljøministeriet
Departementet

J.nr. NST-4201-00338

Den

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. J stillet af Folketingets Miljøudvalg

Spørgsmål J

Ministeren bedes redegøre for Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om ophævelse af vandplanerne og konsekvenserne heraf, samt hvilke overvejelser ministeren gør sig med hensyn til udarbejdelse af nye vandplaner – herunder ny gennemgang af vandløbene, sikring af korrekt klassificering af vandløbene, stillingtagen til hvilke vandløb der skal med i de fremtidige vandplaner, og sikring af nyt juridisk holdbart grundlag for de nye vandplaner?

Svar

Natur- og Miljøklagenævnet har jo som bekendt den 6. december 2012 ophævet afgørelsen om vedtagelse af samtlige 23 statslige vandplaner, og hjemvist sagerne til fornyet behandling i Naturstyrelsen.

Begrundelsen er, at fristen på 8 dage i forbindelse med den supplerende høring var væsentlig for kort.

Der er tale om, at vandplanerne er blevet hjemvist, fordi den supplerende høring kun var på 8 dage. Alle øvrige indsigelser mod vandplanernes tilblivelse blev afvist af nævnet. Nævnet fastslog således følgende:

- at de formelle krav til basisanalyse, økonomiske analyser mv. i miljømålsloven er overholdt.

- at direktivets bestemmelser er korrekt implementeret
- at overskridelserne af fristerne i miljømålsloven ikke fører til, at planerne er ugyldige
- at annonceringen af både høring og supplerende høring var i overensstemmelse med loven;
- at ændringerne, der begrundede den supplerende høring, ikke var 'omfattende', således at de burde have været genstand for en 6-måneders høring
- at høringssystemet og vejledningen hertil i den supplerende høring var i overensstemmelse med loven.

Kammeradvokaten har på den baggrund konkluderet, at det med nævnets afgørelse må anses for fastslået, at vandplanerne ikke lider af andre tilblivelsesmangler end høring manglen.

Den helt nødvendige indsats for at forbedre det danske vandmiljø skal forsinkes mindst muligt, og derfor er det vigtigt, at vi hurtigt kommer tilbage på sporet.

Det er fortsat en kendsgerning, at hovedparten af de danske vandområder ikke lever op til målet om god økologisk tilstand.

Det er jo ingen hemmelighed, at processen omkring 1. generations vandplaner var mildest talt kompliceret og dialogen stort set ikke-eksisterende, da den nye regering trådte til.

Det er lykkedes mig i løbet af det seneste års tid at få igangsat en rigtig god og konstruktiv dialog om de næste vandplaner. Jeg tror på det fælles afsæt, vi fik skabt på Lykkesholm, og er fast besluttet på at forsætte åbenheden og den respektfulde inddragelse af de berørte. Så nu, hvor vi står i denne situation, ser jeg det som en mulighed for at føre den gode dialog ind i processen omkring de gamle vandplaner også. Men det kræver selvfølgelig medspil fra alle sider.

Kampen om rent vand i Danmark er kommet til at dreje sig om juridiske spidsfindigheder og vanvittige påstande om, hvad de statslige vandplaner vil betyde, hvis man tolker dem ud i det absurde.

Det må høre op!

Vi vil hverken oversvømme værdifuld landbrugsjord eller spille formuer på indsatser i miljømæssigt værdiløse vandløb.

Vi vil have rent vand på en fornuftig måde.

De ændringer af vandplanforslagene, der var i supplerende høring i december 2011, vedrørte alle vandløbsindsatsen og ganske få søer. Der indgik ikke spørgsmål om indsatsen for kvælstof eller fosfor, dvs. miljøafgrøder, randzoner osv. var ikke genstand for den supplerende høring.

Jeg mener derfor heller ikke, at nævnets afgørelse giver anledning til, at første generation af vandplaner i deres helhed skal tages op til fornyet overvejelse.

Jeg sigter derfor mod at gennemføre en høring, som omfatter de ændringer af vandløbsindsatsen og søer, som vi i slutningen af 2011 foretog på baggrund af den forudgående 6 måneders offentlige høring.

Desuden vil vi naturligvis rette de fejl, som vi har fundet i det meget omfattende materiale efter vedtagelsen i 2011. Vi gennemgår også alle 22.000 km vandløb før den nye høring for at sikre, at karakteriseringen af vandløbene som enten naturlige eller kunstige er korrekt.

Hvordan høringen helt præcist kan tilrettelægges, er der endnu ikke fuld klarhed over. Jeg vil lægge vægt på, at processen tilrettelægges så enkelt og smidigt som muligt, og så den fuldt ud lever op til miljømålslovens krav. Den nærmere plan vil blive fremlagt i januar.

Debatten om vandplaner har i offentligheden efterladt et indtryk af, at vandplanerne er noget, som EU og staten brutalt trækker ned over vores hoveder – uden hensyn til landbrug, økonomi og sund fornuft.

Den stemning har som sagt plaget planerne fra begyndelsen, og derfor satte jeg mig for at skabe en ny ånd omkring næste generation af vandplaner.

Med tæt og respektfuld inddragelse af interessenter. Og som jeg sagde i min indledning, vil jeg nu benytte høringen til at forsøge at skabe lidt af samme gode ånd omkring de gamle vandplaner.

Det står klart, at indholdet i vandplanerne er grundlæggende i orden. Men mange har tilsyneladende overset de fleksible muligheder i den konkrete udmøntning, der sikrer, at planerne gennemføres med sund fornuft.

Selv om staten har sat de nationale rammer, er det nemlig kommunerne, der skal gennemføre planerne, så de giver mening lokalt.

At planerne giver mulighed for fleksibilitet i gennemførelsen er ikke noget nyt. Sådan har det hele tiden været. Sidst, jeg sad her i samråd om vandløbsindsatsen i vandplanerne – før afgørelsen fra Natur- og Miljøklagenævnet - gav jeg udtryk for det samme. Til stor glæde for forsamlingen, vil jeg erindre om.

Men jeg medgiver, at der ud fra debatten måske ikke har været fuld klarhed over fleksibiliteten. Og der vil vi selvfølgelig også gerne påtage os vores del af ansvaret, hvis det ikke har stået klart, at der selvfølgelig er mulighed for kommunale afgørelser, der tager hensyn til både, om det har en miljømæssig effekt, og om det økonomisk giver mening. Jeg vil derfor sikre, at den supplerende høring følges op af klar vejledning til kommunerne, så der kan komme en ny dialog om vandplanerne.

I vejledningen vil jeg fremhæve, at kommunerne har lov at prioritere, så de gavner de mest værdifulde vandløb først.

Det vil desuden fremgå, at hvis det viser sig, at en indsats vil skabe store oversvømmelser f.eks. på god landbrugsjord, vil staten ikke forlange, at den bliver gennemført.

Og jeg vil understrege, at hvis en kommune påviser, at en vandløbsindsats ikke vil gavne vandmiljøet, vil staten naturligvis heller ikke forlange, at den bliver gennemført.

Det er min klare forventning, at det vil indebære, at der ikke vil blive gennemført indsatser i små flade vandløb, hvor kommunen vurderer, at det ikke giver fagligt mening at ændre vedligeholdelsen.

Jeg har tillid til og respekterer den faglige vurdering, som vil blive foretaget ude i kommunerne.

Og vi vil løbende være i dialog med kommunerne om de indsatser, som kommunerne ikke finder giver mening.

Kommunernes oplysninger kommer på den måde til at indgå i grundlaget for bl.a. karakteriseringen af vandløbene i den næste vandplanperiode.

Jeg vil i øvrigt slå fast, at kommunerne også selv kan bestemme at bruge andre virkemidler, hvis der er dokumentation for, at de virker, og de kan finansiere dem.

Det voldsomme spektakel om vandplanerne har druknet alle de gode tiltag, der ligger i dem. Det vil jeg gerne rette op på med den klarere kommunikation og i den nye dialog med landbruget og andre interessenter, som vi har fået påbegyndt på bedste vis i løbet af det seneste år.